

Aan de Minister van Economische Zaken

Directoraat-generaal
Economie en Digitalisering

Auteur

TER BESLISSING

Datum

20 mei 2025

Kenmerk

DGED / 98939091

RT 0000105042

Kopie aan

Bijlage(n)

7

nota
TER BESLISSING

Beslisnota Reactie factsheets op digitale
strategische autonomie

Parafenroute

Mede namens/met akkoord van Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering

Aanleiding

Op 23 april jl. heeft de Vaste Kamercommissie voor Digitale Zaken u en de Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering verzocht een reactie te geven op vijf factsheets over digitale strategische autonomie die de commissie van wetenschappers heeft ontvangen. De reactie dient bij voorkeur voor het zomerreces aan de Kamer te worden verzonden.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de verzending van bijgevoegde reactie aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De factsheets gaan over digitale strategische autonomie met betrekking tot AI. De hoofdvraag van de vaste commissie voor Digitale Zaken aan de opstellers was: Wat moeten we meten om te weten of autonomie op het gebied van AI wordt verwezenlijkt, wat zijn dan geschikte indicatoren?
- De commissie vraagt u en StasBZK te reageren op de volgende vragen:
 1. Welke doelstellingen heeft het kabinet in het streven naar digitale strategische autonomie in AI-ontwikkeling?
 2. Hoe monitort het kabinet deze autonomie en aan de hand van welke indicatoren?
 3. Wat is de reactie van het kabinet op de door DiZa ingewonnen expert-informatie ten aanzien van deze twee bovenstaande vragen?
- De reactie benadrukt het belang van strategische autonomie en erkent de toenemende rol van digitale technologie en specifiek AI binnen dat onderwerp. De reactie onderschrijft de noodzaak die de factsheets schetsen om de autonomie met betrekking tot AI te versterken. Ook erkent de reactie de uitdaging die voor ons ligt doordat Nederland en de EU op dit moment m.b.t. AI op verschillende vlakken achter lopen ten opzichte van de VS en China.

- Gezien de beperkte schaal van Nederland is nauwe samenwerking met andere landen noodzakelijk om de autonomie m.b.t. AI te versterken. Het kabinet zet daarom samen met de EU stevig in op het versterken van onze autonomie m.b.t. AI en zal de aangereikte factsheets hierbij ter harte nemen.
- De kabinetsreactie was akkoord bevonden door de voormalig MEZ Beljaarts en voormalig SBZK Szabo. Maar vanwege de kabinetsval is de brief niet naar de Kamer gestuurd. Er is daarom nieuw akkoord nodig van u en de SBZK van Marum.

Kenmerk
DGED / 98939091

Toelichting

- De bijgevoegde factsheets zijn opgesteld door wetenschappers van de Universiteit van Amsterdam, TU Delft, Universiteit Twente, TNO en de Wetenschappelijke Raad voor Regeringsbeleid.
- De factsheets pleiten over het algemeen voor een breed perspectief op AI-autonomie waarbij het brede AI-ecosysteem inclusief investeringen en talent moet worden beschouwd én de verschillende lagen van de technologische waardeketen, zoals rekenkracht en data, moeten worden beschouwd.
- Dit sluit aan bij de doelstellingen en inzet van het kabinet en vanuit de EU.
- De doelstellingen van het kabinet met betrekking tot digitale strategische autonomie komen voort uit de Agenda Digitale Open Strategische Autonomie (Agenda DOSA) die 17 oktober 2023 aan de Kamer is verzonden. Specifiek voor AI zet het kabinet o.a. in op het vergroten van de beschikbaarheid van AI-talent (Actieplan Groene en Digitale Banen), het stimuleren van AI-adoptie (Europese Digitale Innovatiehubs) en het versterken van het AI-ecosysteem en de AI-infrastructuur (AiNed Groeifondsprogramma en een AI-faciliteit).
- Daarnaast zet de Europese Commissie met het recent gepubliceerde AI Continent Actieplan in op het versterken van het AI-ecosysteem en een voortrekkersrol voor de EU m.b.t. AI. Via o.a. het InvestAI-initiatief wordt hier ook fors in geïnvesteerd.
- Met betrekking tot het gebruik van AI door de overheid zal de aankomende Nationale Digitaliseringsstrategie (NDS) inzetten op de digitale open strategische autonomie van de overheid m.b.t. AI en het bundelen van de inkoopkracht van de overheid op dit vlak.
- De factsheets geven verschillende aanbevelingen m.b.t. monitoring. Veel van de in de factsheets genoemde indicatoren worden al gebruikt voor beleidsvorming. Hierbij wordt gebruik gemaakt van bronnen zoals de AI-monitor van het CBS, cijfers uit het Europese beleidsprogramma voor het digitale decennium en het Stanford AI Index Rapport. Het kabinet ziet geen noodzaak aanvullende monitoring te starten n.a.v de factsheets.